

PRILOG I: PROCEDURE ZA IMPLEMENTACIJU PROGRAMA „ENERGETSKI EFIKASAN DOM“

Ministarstvo kapitalnih investicija Crne Gore je obezbijedilo sredstva u iznosu od 300.000,00 € za realizaciju programa „Energetski efikasan dom“, a u cilju obezbjeđivanja beskamatnih kredita za implementaciju mjera energetske efikasnosti u domaćinstvima u Crnoj Gori.

Program je osmišljen da ponudi atraktivan i održiv finansijski mehanizam kako bi se obezbijedili beskamatni kredit za implementaciju sledećih mjera energetske efikasnosti u sektoru domaćinstva u Crnoj Gori:

- isporuka i ugradnja sistema za grijanje na moderne oblike biomase,
- isporuka i ugradnja visokoefikasnih toplotnih pumpi za grijanje objekta,
- isporuka i ugradnja split i multisplit sistema za grijanje/hlađenje objekta,
- isporuka i ugradnja termoizolacije na fasadi stambenog objekta,
- isporuka i ugradnja energetski efikasne fasadne stolarije,

U okviru programa, građani će biti u prilici da apliciraju za beskamatne kredite do maksimalnog iznosa 10.000,00 €, sa periodom otplate do 6 godina, za implementaciju prethodno navedenih mjera energetske efikasnosti u svojim domaćinstvima. Troškove obrade kredita i kamate za cjelokupan period otplate subvencionise Ministarstvo kapitalnih investicija.

Glavni učesnici u programu „Energetski efikasan dom“ su:

- Ministarstvo kapitalnih investicija - Koordinator programa,
- Kvalifikovani izvođači radova,
- Banke partneri na Programu,
- Investitor - fizičko lice zainteresovano za primjenu mjera energetske efikasnosti u stambenom objektu u okviru Programa,
- Lice odgovorno za tehnički monitoring i inspekciju.

U cilju uspješne implementacije programa „Energetski efikasan dom“, definisane su jednostavne, jasne i transparentne procedure, kako bi svim učesnicima čitav proces bio jasan i potpuno razumljiv.

Cilj procedura je da na detaljan način opišu korake za implementaciju programa „Energetski efikasan dom“, a koji uključuju sljedeće:

Komunikacija između Investitora i Kvalifikovanog izvođača radova

1. Na internet stranici Ministarstva kapitalnih investicija www.energetskaefikasnost.me, potencijalni Investitor može da pronade spisak kvalifikovanih izvođača radova, promotivne materijale, detaljne informacije o tome na koji način može da aplicira za beskamatne kredite, kao i informacije o svim učesnicima u Programu.

2. Potencijalni Investitor stupa u kontakt sa kvalifikovanim izvođačem radova kako bi

dobio detaljnije informacije o ponudi u okviru programa „Energetski efikasan dom“.

3. Izvođač radova je u obavezi da izađe na objekat potencijalnog Investitora, uzme neophodne podatke sa objekta i pripremi ponudu sa specifikacijom količina i troškova za radove na implementaciji mjera energetske efikasnosti za koje je potencijalni Investitor zainteresovan, a koje može finansirati u okviru Programa.

4. Nakon prikupljanja svih neophodnih podataka, Kvalifikovani izvođač radova potencijalnom Investitoru dostavlja ponudu za ugradnju efikasnih sistema za grijanje/hlađenje objekata, izvođenje radova na termoizolaciji fasade, ugradnju energetske stolarije i/ili ugradnju fotonaponskih sistema za proizvodnju električne energije. Ukoliko Kvalifikovani izvođač radova određene radove ne obuhvati ponudom ili tokom izvođenja radova dođe do odstupanja u obimu izvedenih radova u odnosu na specifikaciju iz ponude, izvođač radova neće biti u mogućnosti da razliku naplati iz kredita odobrenog Investitoru u okviru Programa.

Komunikacija između Investitora i Koordinatora programa

5. Kako se Programom finansiraju samo radovi na objektima koji su legalni ili se nalaze u procesu legalizacije, Koordinator programa je dužan provjeriti ispunjenost uslova za učešće Investitora u Programu.

6. Po dobijanju ponude za izvođenje radova, potencijalni Investitor se obraća Koordinatoru programa, sa zahtjevom za dobijanje potvrde da je kvalifikovan da učestvuje u Programu "Energetski efikasan dom". Uz zahtjev za dobijanje potvrde potencijalni Investitor prilaže sljedeću dokumentaciju:

- Za izgrađene objekte, dokaz da je objekat legalan (list nepokretnosti ili posjedovni list);
- Za objekte u procesu legalizacije, potvrdu o podnesenom podnesku (Zahtjev za legalizaciju objekta);
- Za objekte u izgradnji, ovjereni ugovor o naknadi za komunalno opremanje građevinskog zemljišta;
- U slučaju da Investitor nije vlasnik objekta na kojem se izvode radovi, Izjavu o saglasnosti vlasnika objekta kojom ovlašćuje Investitora da bude nosilac kredita za finansiranje radova na predmetnom objektu;
- Ponudu kvalifikovanog izvođača radova sa specifikacijom količina i troškova na implementaciji mjera energetske efikasnosti.

7. Nakon evaluacije zahtjeva i podnesene dokumentacije, Koordinator programa obavještava Investitora da li je zahtjev odobren ili odbijen. Ukoliko je Investitoru odobren zahtjev, Koordinator programa izdaje potvrdu Investitoru da je kvalifikovan za učešće u Programu.

Komunikacija između Investitora i odabrane banke

8. Investitor aplicira za kredit u okviru programa i odabranoj banci dostavlja potvrdu da je kvalifikovan za učešće u programu, ponudu kvalifikovanog izvođača radova,

kao i kreditnu dokumentaciju, u skladu sa poslovnom politikom banke.

9. Nakon evaluacije kreditnog zahtjeva, a u slučaju da je kredit odobren, banka o tome obavještava Kvalifikovanog izvođača radova, nakon čega se može početi sa izvođenjem radova.

10. Investitor je obavezan da redovno otplaćuje svoj kredit u jednakim mjesečnim ratama. U slučaju da dođe do zastoja u otplaćivanju kredita, banka će preduzeti odgovarajuće mjere u okviru svojih ovlaštenja, a u skladu sa poslovnom politikom banke.

Obaveze kvalifikovanih izvođača radova

11. Kvalifikovani izvođač radova izvodi radove na primjeni mjera energetske efikasnosti, u terminu koji je prethodno dogovorio sa Investitorom. Izvođač radova je dužan da radove otpočne u roku od 10 dana od dana kada je obaviješten o odobrenju kredita. Obaveza izvođača radova je da ugovorene radove završi u roku od 30 dana. U slučaju nepoštovanja ovih rokova, Koordinator programa će na pisani zahtjev Investitora, upozoriti izvođača radova.

12. Po završetku radova, Izvođač radova Koordinatoru programa i Banci dostavlja Izvještaj o realizaciji radova. Izvještaj sadrži Izjavu da su svi radovi završeni u skladu sa standardima, ponudom i garancijom, Izjavu o prihvatanju završetka radova od strane Investitora, kao i fotografije objekta prije, tokom i nakon izvođenja radova.

Obaveze banke

13. Nakon prijema kompletnog Izvještaja o realizaciji radova, Banka transferiše sredstva na račun Izvođača radova za izvedene radove na konkretnom objektu.

14. Banka priprema i Koordinatoru program dostavlja Izvještaj o realizovanim kreditima, kao i odgovarajući zahtjev za plaćanje. U zahtjevu za plaćanje banka navodi iznos sredstava koji odgovara iznosu kamata i naknada za obradu kredita odobrenih u izvještajnom periodu i račun banke na koji je potrebno prenijeti sredstva.

15. Koordinator programa, po dobijanju zahtjeva za plaćanje, izdaje odgovarajući nalog kako bi se izvršio transfer sredstava na račun koji je banka navela u zahtjevu za plaćanje.

Vođenje evidencije o Investitorima

16. Banke partneri u Programu su dužne da u svojim sjedištima vode centralizovanu evidenciju sa svim podacima koje se odnose na pojedinačne odobrene kredite, Investitore i Kvalifikovane izvođače radova u okviru programa „Energetski efikasan dom“.

17. Kvalifikovani izvođači radova su dužni da u svojim sjedištima vode centralizovanu evidenciju sa svim podacima koji se odnose na izvedene radove i Investitore, u

okviru programa „Energetski efikasan dom“.

Tehnički monitoring i inspekcija izvedenih radova

18. Tehnički monitoring i inspekcija izvedenih radova na ugradnji efikasnih sistema za grijanje/hlađenje objekata, izvođenju radova na termoizolaciji fasade, ugradnji energetski efikasne stolarije i/ili ugradnji fotonaponskih sistema za proizvodnju električne energije vrši lice koje je angažovano od strane Koordinatora programa. Koordinator programa vrši odabir i organizuje obilazak lokacija, na kojima će se vršiti inspekcija izvedenih radova. Posjetu lokaciji je potrebno dogovoriti sa Investitorom, najmanje 48 sati unaprijed.

19. U slučaju da lice odgovorno za tehnički monitoring i inspekciju primijeti probleme i odstupanja koji predstavljaju kršenje procedura Programa, dužno je da odmah obavijesti Koordinatora programa o uočenim nepravilnostima.

20. Investitor može da se obrati Koordinatoru programa pisanim putem (na email adresu: info@ee-me.org), ukoliko ima primjedbe na rad Kvalifikovanog izvođača radova, banaka i kvalitet izvedenih radova.